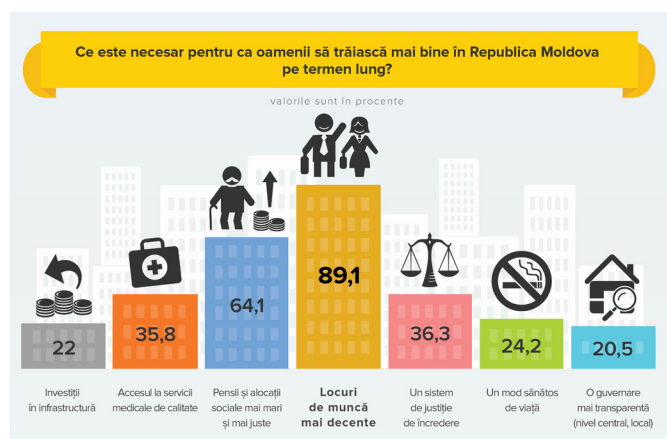

CALITATEA, CANTITATEA ȘI DISPONIBILITATEA LOCURILOR DE MUNCĂ SUNT IMPORTANTE PENTRU DEZVOLTARE

PROBLEMA:

Ocuparea deplină și productivă a forței de muncă și munca decentă pentru bărbați și femei sunt foarte importante pentru reducerea sărăciei și eliminarea inegalității.

În pofida unor evoluții pozitive, piața muncii din Republica Moldova se confruntă cu dificultăți continue, inclusiv cu o rată de activitate scăzută. Mai mult de jumătate din populația cu vârsta de peste 15 ani nu are sau nu este în căutarea unui loc de muncă în Moldova. Un motiv ar fi oportunitățile insuficiente de angajare, în special în zonele rurale, precum și calitatea necorespunzătoare a locurilor de muncă. Aceasta din urmă se manifestă prin venituri mici, adesea sub nivelul minimului de existență, protecție limitată față de riscurile sociale, economice și de mediu și perspective incerte pentru angajați și familiile acestora.

Disparitățile semnificative de gen în salarii sunt îngrijorătoare. În general, femeile câștigă cu 13 procente mai puțin decât bărbații și sunt angajate într-o pondere mai mare în locuri de muncă prost plătite¹. O parte de lucrători, în special din sectorul informal, sunt prinși în condiții de muncă nesigure, care le afectează sănătatea și securitatea și poate duce la creșterea costurilor atât pentru lucrători, cât și pen-

DATE CHEIE:

- **Rata de ocupare** (în total populația activă): **39,3%.**
- **Ocuparea informală** (în total ocupare): **30,9%.**
- **Ocuparea precară a forței de muncă**, inclusiv munca ocazională și sezonieră (în totalul forță de muncă): **6,5%.**
- **Rata șomajului în rândul tinerilor** (în total tineri activi): **12,2%.**

Sursa: Biroul Național de Statistică

tru angajatorii acestora. Lipsa oportunităților de muncă de calitate a fost calificată drept una dintre cele mai răspândite probleme și în timpul consultărilor naționale privind agenda de dezvoltare post-2015, organizate de Națiunile Unite în 2013.

Republica Moldova a adoptat o serie de standarde internaționale în domeniul muncii, inclusiv principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă, și își păstrează angajamentul de a elabora și a implementa politici pentru creșterea productivității, îmbunătățirea accesului la locuri de muncă decente și reducerea vulnerabilității. Acest angajament este reconfirmat prin Agenda de Asociere Uniunea Europeană - Republica Moldova, care subliniază în mod clar importanța asigurării unor locuri de muncă mai bune și mai numeroase.

PROGRESE:

- Salariul minim pe economie s-a majorat până la 1000 lei, iar în sectorul real a fost stabilit în cuantum de 1,650 lei ;
- Implementarea Strategiei naționale privind politicile de ocupare a forței de muncă, inclusiv a măsurilor

¹ <http://www.statistica.md/category.php?l=ro&idc=264&>

active, a ajutat la angajarea a mai mult de 8.500 de persoane în prima jumătate a anului 2014²;

- Măsurile inițiate în vederea combaterii muncii nedecarate și a salariilor „în plic” prin adoptarea unui Plan Național de Acțiuni;
- Strategia adoptată pentru dezvoltarea învățământului vocațional/tehnic, care va contribui la eliminarea dezechilibrului între cererea de calificări pe piața muncii și oferta instituțiilor educaționale;
- Proiectul Planului Național de Acțiuni privind sănătatea și securitatea la locul de muncă pentru anii 2014-2017, odată aprobat, va contribui la promovarea unei culturi de securitate pentru toți lucrătorii și angajatorii și la prevenirea accidentelor de muncă;
- Modificările Codului Muncii contribuie la eliminarea discriminării în temeiul orientării sexuale și la îmbunătățirea negocierii convențiilor colective;
- Eforturile de consolidare a capacității sindicatelor și patronatelor, care ajută la o mai bună protecție și promovare a drepturilor lucrătorilor și angajatorilor și, astfel, consolidează dialogul social la nivel local și de întreprindere.

CE RĂMÂNE DE FĂCUT:

Experiența indică faptul că creșterea economică în sine nu este suficientă pentru prosperitate, incluziune și coeziune socială. Aceasta ar trebui să fie ancorată prin intermediul dialogului social în locuri de muncă decente. Eșecul de a adopta o astfel de abordare va împiedica dezvoltarea umană.

Recomandări pentru unele domenii de acțiune:

- **Facilitarea investițiilor private și publice în dezvoltarea economică verde** în vederea creării unor locuri de muncă noi și decente pentru femei și bărbați, în zonele urbane și rurale din Republica Moldova. Creșterea suportului pentru reformele în curs de desfășurare în domeniul energiei regenerabile, eficienței energetice și construcțiilor - și extinderea acestora la alte sectoare precum agricultura, va spori competitivitatea și rentabilitatea afacerilor și va contribui la generarea noilor locuri de muncă care nu au existat anterior;
- **Eliminarea obstacolelor pentru afaceri și susținerea afacerilor cu caracter de responsabilitate socială**, prin promovarea dialogului tripartit în procesul de luare a deciziilor și a altor platforme

care reunesc autoritățile publice centrale și locale, partenerii sociali, mediul de afaceri privat și oame-nii. Aceste măsuri ar ajuta la avansarea dialogului politic, rezolvarea problemelor locale și stabilirea unor reglementări previzibile și ar asigura disponibilitatea principalelor resurse productive. Spre exemplu, companiile locale care susțin serviciile de îngrijire a copiilor pot contribui la sporirea ocu-pării femeilor și tinerilor și majorarea ofertei pe pia-ța muncii;

- **Asigurarea dreptului la muncă, în special pen-tru cele mai dezavantajate grupuri, inclusiv romii, persoanele cu dizabilități, persoanele eli-berate din penitenciare, tinerii, femeile și popula-ția rurală. Aplicarea cotei de angajare în câmpul muncii pentru anumite grupuri** în vederea asigurării accesului acestora la locuri de muncă decente și depășirii inegalităților. Facilitarea creă-rii noilor întreprinderi/start-up-uri, care să ofere acces la credite preferențiale și alte instrumente pentru a susține ocuparea și auto-ocuparea;
- **Adoptarea unor abordări pragmatice față de ocuparea informală** prin reforme fiscale, revizui-rea și aplicarea eficientă a legislației muncii, pre-cum și adaptarea mecanismelor de protecție soci-ală. Acestea pot genera noi oportunități de locuri de muncă, o concurență loială între companii și o acumulare mai sporită și echitabilă de resurse în bugetul public, care ar putea ulterior finanța inves-țiții publice cheie și măsuri de protecție socială;
- **Elaborarea și realizarea măsurilor de partajare a responsabilităților familiale între femei și bărbați** și asigurarea tratamentului egal pe piața muncii, inclusiv remunerarea egală pentru mun-că de valoare egală în toate sectoarele;
- **Încurajarea dialogului între sectorul educației, piața muncii și sectorul privat** pentru a asigura echilibrul de calificări între cererea de pe piața muncii și oferta sistemului educațional. Acest lucru va contribui la îmbunătățirea perspectivelor de an-gajare pentru tinerii absolvenți, creșterea produc-tivității întreprinderilor și, astfel, la majorarea sala-riilor din sectoarele respective. În general, acest lucru poate reduce, de asemenea, presiunile afe-rente migrației și exodul de creiere;
- **Adoptarea** cu o acoperire financiară adecvată și implementarea **Planului Național de Acțiuni privind Securitatea și Sănătatea la locul de muncă** pentru reducerea numărului de accidente de muncă și a bolilor profesionale și creșterea productivității. *”În 2013, Inspectoratul de Stat al Muncii a înregistrat 445 accidente la locul de muncă, 38 dintre care au fost fatale și 74 calificate drept grave”*